

PROFESOR ANDRZEJ PIOTROWSKI – PRO MEMORIA

Zmarł Profesor Andrzej Piotrowski, psychiatra, wieloletni nauczyciel Akademii Medycznej w Warszawie, założyciel i kierownik IV Kliniki Psychiatrycznej Instytutu Psychiatrii i Neurologii, przez ostatnie 11 lat członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, a w latach 1983-1989 Prezes Zarządu, przedstawiciel Polski w Europejskim Towarzystwie Zdrowia Psychicznego.

Profesor Piotrowski był wyjątkowym człowiekiem i wyjątkowym psychiatrą. W latach 60. i 70. był w grupie młodych psychiatrów pracujących w Klinice Psychiatrii AM w Warszawie, którzy rozpoczęli wielkie zmiany w polskiej psychiatrii. To m.in. On oraz prof. Zdzisław Bizoń, dr Andrzej Szemis, prof. Kazimierz Jankowski zwrócili uwagę na potrzebę istotnych zmian w lecznictwie psychiatrycznym, na potrzebę tworzenia pozaszpitalnych form leczenia chorych psychicznie. To w tamtych czasach powstała psychiatria społeczna w Polsce, popularyzująca tezę, że chorzy psychicznie nie mogą być izolowani, odsyłani do azylów szpitali psychiatrycznych, że posiadają oni prawo, ale także możliwości do życia w społeczności osób zdrowych. Prof. Piotrowski zrealizował te wczesne idee w latach 90. Wspólnie z zespołem IV Kliniki Psychiatrycznej stworzył wspaniałe warunki dla realizacji psychiatrii środowiskowej na warszawskim Bródnie: oddział psychiatryczny otoczony wieloma formami pomocy chorym psychicznie i zespół hospitalizacji domowej, warsztaty terapii zajęciowej, oddział dzienny, klub pacjentów, mieszkania chronione, bardzo aktywne organizacje pacjentów i ich rodzin, bardzo dobra współpraca z władzami społeczności lekarskiej i lokalnymi organizacjami społecznymi. Prof. Andrzej Piotrowski był tam wszędzie, swoim głębokim przekonaniem o słuszności idei psychiatrii środowiskowej i osobistym urokiem zjednywał zrozumienie i wsparcie wszystkich, którzy byli potrzebni do budowania psychiatrii środowiskowej.

Prof. Andrzej Piotrowski był inicjatorem powstania czasopisma „Alkoholizm i Narkomania”. Jako Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego podjął się w 1986 r. organizacji XXXV Naukowego Zjazdu Psychiatrów Polskich, którego wiodącą tematyką były „Zagadnienia Alkoholizmu i Uzależnień”, a rok później Regionalnego Sympozjum Światowej Organizacji Psychiatrycznej poświęconego tej samej tematyce. Przekonał Zarząd Główny, aby zyski z Sympozjum przeznaczyć na utworzenie nowego czasopisma. Takie były początki „Alkoholizmu i Narkomanii” – czasopisma, które obecnie jest regularnie ukazującym się kwartalnik-

kiem, jedynym w Polsce czasopismem naukowym na temat zagadnień związanych z substancjami psychoaktywnymi.

Wśród wielu dziedzin lecznictwa psychiatrycznego, Prof. Piotrowski interesował się także problemami uzależnienia od alkoholu. Jako klinicysta był świadomy, że ok. 30% chorych leczonych w szpitalach psychiatrycznych to osoby uzależnione od alkoholu. Doceniał potrzebę prowadzenia badań nad uwarunkowaniem tak powszechnie występujących zaburzeń. Wspólnie ze swoim zespołem podejmował takie badania, między innymi dotyczące poszukiwania metod mających przekonać kobiety w ciąży do zaprzestania używania alkoholu ze względu na jego szkodliwość dla rozwoju płodu. Interesował się też innymi uzależnieniami: m.in. był współautorem wydanej w 1978 r. monografii naukowej: „Zależności Lekowe” i Redaktorem zbiorów doniesień z organizowanych w Polsce krajowych i zagranicznych zjazdów i sympozjów dotyczących uzależnień.

Nie sposób nie nadmienić o heroicznej postawie Profesora, który sprzeciwiał się używaniu i nadużyciom psychiatrii do celów politycznych. Był nie tylko wzorem postaw wobec tego zagadnienia, ale również wzorem skutecznego działania.

Prof. Andrzej Piotrowski był psychiatrą, który zawsze widział zaburzenia psychiczne w kontekście społecznym. Zmiany społeczne, zmiany przekonań, bezpieczeństwo i wsparcie społeczne uważał za podstawowe warunki zmniejszenia zapadalności na zaburzenia psychiczne i za niezbędne w procesie leczenia i rehabilitacji tych zaburzeń. Tworząc zespół terapeutyczny poszukiwał specjalistów różnych dziedzin: psychiatrii, psychologii, pracowników socjalnych, pielęgniarki psychiatryczne – tak, aby wspólnie rozwijać system terapeutyczno-rehabilitacyjny dostosowany do potrzeb osób chorych psychicznie.

Prof. Piotrowski zawsze podkreślał, że psychiatria potrzebuje ludzi szczególnych, specjalistów różnych dyscyplin, osobiście zaangażowanych i tworzących, prezentujących wysokie standardy etyczne. Współdziałanie takich ludzi jest niezbędne do tego, aby chorzy psychicznie mogli znaleźć swoje miejsce wśród nas – a to było najważniejszym mottem życia Profesora Andrzeja Piotrowskiego.